

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2007. év szeptember hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a pótmagánvádló által - jogi képviselője útján - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nagykanizsai Városi Bíróság 5.B.250/2005/14. számú ítéletét és a Zala Megyei Bíróság 1.Bf.417/2006/4. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 3.850.- (háromezer-nyolcszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nagykanizsai Városi Bíróság a 2006. május 11-én meghozott - és a Zala Megyei Bíróság 1.Bf.417/2006/4. számú végzése folytán 2006. november 28-án jogerőre emelkedett - 5.B.250/2005/14. számú ítéletével a terheltet a jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette és jelentős kárt okozó csalás büntette miatt emelt vád alól felmentette, míg a készpénzhelyettesítő fizetési eszköz meghamisításának vétsége miatti büntetőeljárást megszüntette. A magánfelek polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította, s megállapította, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A vadásztársaság pótmagánvádló vádindítványában jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt emelt vádat a terhelttel szemben. Az ítélet indokolásának 2/ pontja ezzel kapcsolatosan a következő tényállást rögzíti:

A vadásztársaság képviselőjében az elnök 2003. október 7-én vállalkozási szerződést kötött a bt-vel - melynek képviselőjében a terhelt járt el - a vadászház felújítási munkálatainak elvégzésére. A teljesítés összegét 5.000.000 forintban állapították meg, amely összeg már az ÁFÁ-t is tartalmazta. A vadásztársaság a terhelt részére 2007. október 7-én, október 14-én és október 28-án összesen 4.500.000 forintot ki is fizetett. A betéti társaság az átalakítási munkákat megkezdte, de nem fejezte be. A terhelt a fenti összeget anyagvásárlásra és munkadíjra vette át a vadásztársaságtól. Ezt követően a megrendelő többször felszólította őt a teljesítésre, de ez nem vezetett sikerre. A nyomozás során a terhelt nem zárkozott el a teljesítés elől, sőt 2004. február 24-én a vadásztársaság elnökével történt szembesítése során vállalta, hogy az akkor működő másik bt-vel befejezi a munkálatokat. Ez azonban nem valósult meg.

A bt a vadásztársaság vendégházánál bruttó 1.147.686 forint értékű munkát végzett el.

Az eljáró bíróságok álláspontja szerint e magatartásával a terhelt nem valósította meg a sikkasztás bűncselekményét. Amennyiben ugyanis a megrendelő által átadott előleg a munkadíj egy részének előzetes kifizetését jelenti, sikkasztásról akkor sem lehet szó, ha a vállalkozó az eredményt nem szolgáltatja. Ilyen esetben csupán polgári jogvita jön létre.

A jogerős ügydöntő határozat ellen 2007. február 20-án a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a/ pontjára alapozottan a vadásztársaság pótmagánvádló terjesztett elő - jogi képviselője útján - felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére. Az ebben kifejtettek értelmében a terhelt felmentésére anyagi jogi szabálysértéssel került sor. A terhelt ugyanis a vadászháznál dolgozó munkások részére nem fizetett ki munkabért, ezért az általa átvett pénzösszeget nem is szerzett tulajdont. Ilyen módon az rá nézve idegen dolognak minősül, amellyel sajátjaként rendelkezett. Ezzel pedig a terhelt a jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettét megvalósította.

A pótmagánvádló jogi képviselője indítványozta továbbá a Nagykanizsai Városi Bíróság 5.B.258/2006. számú iratainak beszerzését, minthogy ebben az ügyben - részben hasonló tényállás alapján - a terhelt bűnösségét megállapították.

A nyilvános ülésen a pótmagánvádló képviselője arra is hivatkozott, hogy a 2003. október 7-én megkötött vállalkozási szerződés semmis,

mivel a terhelt a bt kültagjaként ügyletkötési jogosultsággal nem rendelkezett. E megtévesztő magatartása pedig alkalmas lehet a csalás bűncselekményének megállapítására.

A terhelt és védője a megtámadott határozatok hatályban fenntartását kérte.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416.§-ának (1) bekezdésében felsorolt anyagi és eljárásjogi szabálysértésekre alapozottan vehető igénybe, azok között viszont a megalapozatlanságot eredményező hibák nem szerepelnek. Minthogy a Be. 423.§-ának (1) bekezdéséből kitűnően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás az irányadó, ebből következően annak esetleges hiányosságai a Be. 352.§-ának (1) bekezdésében írt módon nem korrigálhatók, ekként további iratok beszerzésére sincs lehetőség.

Az irányadó tényállásból kiindulva nem kétséges, hogy a terhelt a bt nevében eljárva kötött 2003. október 7-én vállalkozási szerződést a vadászház felújítási munkáinak elvégzésére. Arra nézve azonban a tényállás nem tartalmaz adatot, hogy a terhelt a képviseleti jogosultságát illetően megtévesztette vagy tévedésben tartotta volna a megrendelő képviselőjét, miként arra sem, hogy - jogtalan haszonszerzési célzattal - eleve a teljesítés szándéka nélkül kívánt a díjhoz hozzájutni. Ehhez képest pedig a csalás bűncselekményének felrovása fel sem merülhet.

A Btk. 317.§-ának (1) bekezdésében meghatározott sikkasztás bűncselekményének elkövetési tárgya az elkövetőre rábízott idegen (ingó) dolog, következésképpen a tulajdonos a saját - akár kizárólagos, akár közös tulajdont képező - dolgára nézve sikkasztást nem valósíthat meg.

Az ítélkezési gyakorlat következetes abban, hogy a vállalkozói díj terhére kifizetett előleg - függetlenül attól, hogy a vállalkozó annak előzetes szolgáltatását milyen indokkal (például anyagvásárlás szükségességére hivatkozva) kéri - a vállalkozó tulajdonába megy át, ezért azt bármilyen, a gazdasági tevékenysége körében jelentkező célra szabadon felhasználhatja. Ettől eltérő viszont a helyzet akkor, ha a megrendelő a vállalkozási szerződéssel összefüggésben ugyan, de nem a vállalkozói díj előlegeként, hanem konkrétan meghatározott célra, elszámolási kötelezettség terhe mellett bízik pénzüsszeget a vállalkozóra. Ilyenkor a pénz egyéb célú felhasználása (és ezzel együtt a teljesítés elmaradása) kimerítheti a sikkasztás bűncselekményének törvényi tényállását.

Az irányadó tényeket alapul véve egyértelmű, hogy az ÁFÁ-val együtt 5.000.000 forintot kitevő vállalkozási díj - részletezés nélkül - magában foglalta az elvégzendő munka anyagköltségét is, s a megrendelő által három, egymást követő részszámla alapján kifizetett összesen 4.500.000 forint a vállalkozási díj előlegként történő folyósítását jelentette, amelyen a bt tulajdonjogot szerzett. Az a tény tehát, hogy a betéti társaság a befolyt összeget csak részben - bruttó 1.147.686 forint erejéig - fordította a megrendelésben foglalt feladatok teljesítésére - a különbözet tekintetében sem eltulajdonításként, sem sajátjakénti rendelkezésként nem értékelhető, így a vállalkozási szerződésben foglalt kötelezettségek megszegése csupán polgári jogi következményeket vonhat maga után.

Mindezekre figyelemmel az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályaival összhangban mentették fel - a Be. 6.§-a (3) bekezdése a/ pontjának első fordulata alapján - a terheltet a jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt emelt vád alól.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság - nem adva helyt a felülvizsgálati indítványnak - a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a értelmében hatályukban fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 429.§-a (1) bekezdésének záró fordulata, míg a fellebbezés és az indítvány ismételt előterjesztésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén, illetőleg 418.§-ának (3) bekezdésén, valamint 421.§-ának (2) és (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2007. szeptember 18.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Akác József s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelül:

írnok
MV